

USNESENÍ

Krajský soud v Ostravě rozhodl v neveřejném zasedání konaném dne 17. 1. 2024 o **stížnosti státního zástupce** proti usnesení Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 16. 10. 2023, č. j. 19 T 127/2023-58, v trestní věci obviněného: xxx xxx, narozený xxx,

takto:

Podle § 149 odstavec 1 písmeno b) trestního řádu se z podnětu stížnosti státního zástupce napadené usnesení zrušuje a okresnímu soudu se ukládá, aby o věci znovu jednal a rozhodl.

Odůvodnění:

1. Usnesením Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 16. 10. 2023, č. j. 19 T 127/2023-58 bylo rozhodnuto podle § 314c odstavec 1 písmeno a) trestního řádu ve spojení s § 188 odstavec 1 písmeno b) trestního řádu o postoupení trestního stíhání obviněného xxx xxx pro skutek obžalobou kvalifikovaný jako přečin ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odstavec 1 trestního zákoníku, Městskému úřadu v Novém Jičíně, neboť nejde o trestný čin, avšak zažalovaný skutek by mohl být tímto orgánem posouzen jako přestupek.
2. Proti tomuto usnesení podal státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Novém Jičíně stížnost v neprospěch obviněného, kterou odůvodnil tím, že s rozhodnutím okresního soudu nesouhlasí, neboť má za to, že jednonápravový kultivátor značky Vanguard — MS07, který váží (bez závaží) 74 kg, je poháněn motorovou silou, je ocelové konstrukce s ostrými hranami, vpředu vyčnívá závaží, má dvě rychlosti vpřed, jednu rychlost vzad, může při nárazu do člověka způsobit velmi vážné zranění. Obviněný se s tímto kultivátorem pohyboval nejen po polní cestě, ale i po obecní komunikaci v místech, kde je i cyklostezka a při hladině alkoholu nejméně 2,35 ‰ v dechu nebyl schopen v důsledku této opilosti řádně a adekvátně reagovat na situaci, která při jeho jízdě po pozemní komunikaci mohla v rámci silničního provozu nastat. Jednání obviněného je proto nutné posoudit jako přečin ohrožení pod vlivem návykové látky. Navrhl, aby krajský soud v Ostravě podle § 149 odstavec 1 písmeno b) trestního řádu napadené usnesení zrušil a uložil okresnímu soudu, aby o věci znovu jednal a rozhodl.
3. Z podnětu podané stížnosti krajský soud přezkoumal podle § 147 odstavec 1 trestního řádu zákonnost a odůvodněnost výroku napadeného usnesení, jakož i správnost postupu řízení jeho vydání předcházejícího, a po projednání věci v neveřejném zasedání dospěl k následujícím závěrům.
4. Okresní soud odůvodnil své úvahy o tom, že jednání, kterého se měl obviněný dopustit, popsané v návrhu na potrestání, *nenaplnuje znaky trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky, ovšem nelze vyloučit, že by mohlo mít znaky přestupku*, charakterem silně opilým obviněným řízeného *dopravního prostředku*, který dle názoru okresního soudu s ohledem *na nízkou váhu a rychlost ani zdaleka nemůže konkurovat osobnímu automobilu, ale má blíže k jízdnímu kolu, proto jeho řízení samo o sobě nepředstavuje činnost natolik nebezpečnou, že by bylo třeba dovodit trestní odpovědnost obviněného*. Dále okresní soud uvedl, že *i pokud by učinil závěr, že uvedené jednání naplňuje znaky skutkové podstaty trestného činu, rozhodl by o postoupení věci správnímu orgánu, neboť by bylo namístě aplikovat zásadu subsidiarity trestní represe (§ 12 odst. 2 trestního zákoníku), jelikož společenská škodlivost popsaného jednání je výrazně snížena tím, že obviněný se měl pohybovat*

zejména mimo veřejné komunikace (po polích a travních porostech), a také charakterem dopravního prostředku (jeho nízkou váhou i rychlostí).

5. Uvedený závěr okresního soudu není dle názoru krajského soudu správný. Ze zákonné úpravy a ustálené judikatury vyplývá, že přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1 trestního zákoníku se dopustí ten, kdo vykonává ve stavu vylučujícím způsobilost, který si přivodil vlivem návykové látky, zaměstnání nebo jinou činnost, při kterých by mohl ohrozit život nebo zdraví lidí nebo způsobit značnou škodu na majetku. Pro stav vylučující způsobilost neexistuje žádná konkrétní definice, neboť různé návykové látky působí na člověka odlišně a rozdílně ho ovlivňují se zřetelem k provozované činnosti, a proto je nutné v každém jednotlivém případě zkoumat, jakou měrou byla požitou návykovou látkou ovlivněna schopnost vykonávat pachatelem provozovanou činnost. K naplnění znaků tohoto trestného činu se nevyžaduje takový stav, kdy pachatel upadá do bezvědomí nebo není schopen komunikace, ale postačí takové ovlivnění fyzických a psychických schopností návykovou látkou, které vylučuje způsobilost vykonávat zaměstnání nebo jinou činnost, při které by mohl být ohrožen život nebo zdraví lidí nebo způsobena značná škoda na majetku. Při posuzování této otázky je nutno přihlížet zejména k tomu, jaké zaměstnání nebo činnost pachatel pod vlivem návykové látky vykonával. Řízení motorového vozidla řidičem, který požil určité množství návykové látky je nutno považovat za činnost ve smyslu ustanovení § 274 tr. zákoníku, poněvadž možnost ohrožení chráněných zájmů vyplývá již z povahy vozidla, které svou hmotností a motorickou silou může způsobit závažné destrukční účinky. Právě tato povaha motorových vozidel způsobuje, že následky dopravních nehod v silničním provozu jsou zpravidla závažné, přičemž je jim úměrná i zákonem předpokládaná intenzita ohrožení (srov. rozhodnutí č. 1/1966 Sb. rozh. tr.). Ohrožení nemusí být bezprostřední a konkrétní (srov. rozhodnutí č. 1/1966 a č. 62/1967 Sb. rozh. tr.). Nastává i v případě, když výkon zaměstnání nebo jiné činnosti byl zatím bez závad. Při řízení motorového vozidla nastává již při zahájení jízdy a podobně je tomu i při ostatních činnostech. Při posuzování otázky, zda jde o stav vylučující způsobilost, je nutno přihlížet zejména k tomu, jaké zaměstnání nebo činnost pachatel pod vlivem návykové látky vykonával. Z ustálené judikatury je zřejmé, že podle poznatků lékařské vědy není žádný, tedy ani nadprůměrně disponovaný, řidič motorového vozidla schopen bezpečně řídit motorové vozidlo, dosáhne-li hladina alkoholu v jeho krvi nejméně 1,00 g/kg (1 promile). Dle platné právní úpravy a ustálené judikatury (srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 8 Tdo 460/2013) motorové vozidlo nedefinuje trestní zákoník, ale jeho pojem je vymezen v § 2 písmeno g) zák. č. 361/2000 Sb. tak, že jím je nekolejové vozidlo poháněné vlastní pohonnou jednotkou, zatímco nemotorovým vozidlem je podle § 2 písmeno h) zák. č. 361/2000 Sb. vozidlo pohybující se pomocí lidské nebo zvířecí síly, například jízdní kolo, ruční vozík nebo potahové vozidlo. Z této definice je zřejmé, že motorovým vozidlem je takové vozidlo, které je již konstrukčně vybaveno motorovou jednotkou, která zajišťuje pohyb a vytváří hnací sílu, jež uvádí toto vozidlo do pohybu.
6. Krajský soud uvádí, že v předmětné věci obviněný uvedl do pohybu jednonápravový traktor zn. Vanguard – MS07 s vlekem zn. VARES HV 22 a jeho následná jízda mj. po pozemní komunikaci byla podmíněna jeho motorickou silou, neboť byl poháněn vlastní pohonnou jednotkou (motorem), jednalo se tedy o **motorové vozidlo**, vozidlo se nepohybovalo pomocí lidské (ani zvířecí) síly, aby splňovalo zákonná kritéria pro nemotorové vozidlo a ani svými konstrukčními parametry nespadá tento dopravní prostředek pod režim jízdních kol. Pro řízení předmětného traktoru platí výše uvedená zákonná úprava i judikatura vztahující se na motorová vozidla, proto srovnání s řízením kola (nemotorového vozidla) není namístě. V praxi krajského soudu se vyskytuje i řízení motorových vozidel limitovaných nižší konstrukční maximální rychlostí vázících podstatně méně než osobní automobil (např. mopedů, motokol, elektrických koloběžek), které při naplnění dalších zákonných znaků skutkové podstaty předmětného přečinu vede k trestní odpovědnosti jejich řidičů pro předmětný přečin.
7. K argumentaci okresního soudu zásadou subsidiarity trestní represe krajský soud uvádí, že ze zákonné úpravy a ustálené judikatury vyplývá, že trestným činem je podle trestního

zákoníku takový protiprávní čin, který trestní zákon označuje za trestný a který vykazuje znaky uvedené v tomto zákoně. Zásadně tedy platí, že každý protiprávní čin, který vykazuje všechny znaky uvedené v trestním zákoníku, je trestným činem a je třeba vyvodit trestní odpovědnost za jeho spáchání. Tento závěr je pouze v případě méně závažných trestných činů korigován použitím zásady subsidiarity trestní represe ve smyslu § 12 odstavec 2 trestního zákoníku. Úvaha o tom, zda jde o čin, který s ohledem na zásadu subsidiarity trestní represe není trestným činem z důvodu nedostatečné společenské škodlivosti případu, se uplatní za předpokladu, že posuzovaný skutek z hlediska spodní hranice trestnosti neodpovídá běžně se vyskytujícím trestným činům dané skutkové podstaty.

8. V případě obviněného dle názoru krajského soudu nebyla zjištěna výjimečná skutková okolnost jeho jednání, která by uplatnění trestní represe vůči němu vylučovala. Obviněný sám vypověděl, že pil alkohol, vypil asi litr domácí slivovice o objemu alkoholu 51 procent, při práci, která ho nebavila, a proto se jel projet, jelikož nemá řidičské oprávnění, jel traktorem s vlekem, jel po polích i loukách, též po polní cestě, přešel stezku pro cyklisty a jel i pozemní komunikaci v obci Ze spisového materiálu je zřejmé, že obviněný řídil traktor v katastru obce ... po dobu asi jedné hodiny, až díky své opilosti vzbudil pozornost ženy, která venčila psa a oznámila jeho jednání na policii. Při následné policejní kontrole se podrobil odbornému měření dechovým analyzátozem Dräger ALCOTEST 7510 ARL - 0879, s výsledky v čase 19:26 hodin 2,55‰ a v čase 19:31 hodin 2,35‰ alkoholu v dechu. U uvedeného je zřejmé, že obviněný řídil motorové vozidlo ve stavu těžké opilosti způsobem, který vzbudil pozornost náhodné chodkyně, která věc oznámila na policii. Obviněný svým jednáním nejen ohrozil zájem chráněný trestním zákoníkem (konkrétně zájem společnosti na životu, zdraví lidí a majetku proti ohrožení určitého druhu, konkrétně ohrožení plynoucího z řízení motorového vozidla řidičem ve stavu vylučujícím bezpečné řízení motorového vozidla), ale též povinnosti stanovené účastníku silničního provozu v § 4 odstavec 1 písmeno a), písmeno b) zákona č. 361/200 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změně některých zákonů (zákon o silničním provozu), a zejména zákaz stanovený řidiči v § 5 odstavec 2 písmeno a) zákona o silničním provozu. Předmětné jednání obviněného je podle názoru krajského soudu standardním případem jednání podřaditelného pod § 274 odstavec 1 trestního zákoníku, proto zásadu subsidiarity trestní represe a z ní vyplývající principu ultima ratio trestní odpovědnosti vyjádřené v ustanovení § 12 odstavec 2 trestního zákoníku v daném případě nelze aplikovat.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není řádný opravný prostředek přípustný.

Ostrava 17. ledna 2024

JUDr. Milan Ihnát, v. r.
předseda senátu

Vypracovala:
Mgr. Petra Ritterová, v. r.